

Temanotat

Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den østlige regionen



© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingsreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivarettatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

SUMMARY

The insurgent movement in the eastern region is fragmented, which makes the conflict pattern appear unstable and complex. Taliban is the largest and leading insurgent group, while Daesh has a presence and is responsible for acts of insurgency in parts of the region. Daesh is, however, under severe pressure from several fronts, also from the Taliban. In addition, both Pakistani and other international groups are present in the area. By 2017, the international forces, especially the Americans, have again become an active fighting party. The conflict is characterized by increased use of air attacks.

In parts of the region, such as Nuristan province, the authorities have only symbolic presence and the Taliban controls large areas. Other parts of the region, such as the main road through Nangarhar province and Jalalabad city, are highly prioritized by Afghan authorities and security forces, and here the authorities have control. Large parts of the region are contested and have high levels of conflict as well as many registered security incidents.

SAMMENDRAG

Opprørsbevegelsen i den østlige regionen er fragmentert, noe som bidrar til at konfliktmønsteret fremstår flytende og uoversiktlig. Taliban er den største og ledende opprørsgruppen, mens Daesh har tilstedeværelse og aksjonerer i deler av regionen. Daesh er imidlertid under sterkt press fra flere fronter, også fra Taliban. I tillegg er både pakistanske og andre internasjonale grupperinger til stede i området. I 2017 har de internasjonale styrkene, spesielt amerikanerne, igjen blitt en aktiv stridende part. Konfliktbildet preges av økt bruk av luftangrep.

I deler av regionen, eksempelvis Nuristan-provinsen, har myndighetene kun symbolsk tilstedeværelse, og Taliban kontrollerer store områder. Andre deler av regionen, eksempelvis hovedveien gjennom Nangarhar-provinsen og Jalalabad by, prioriteres høyt av afghanske myndigheter og sikkerhetsstyrker, og her har myndighetene kontroll. Store deler av regionen er omstridt, med et høyt konfliktnivå og mange registrerte sikkerhetshendelser.

Forkortelser

ACG – Armed Criminal Groups
AEF – Afghan Eradication Forces
ALP – Afghan Local Police
ANA– Afghan National Army (Afghan army)
ANBP – Afghan National Border Police
ANCOP – Afghan National Civil Order Police
ANP – Afghan National Police
ANSF – Afghan National Security Forces
AOG – Armed Opposition Groups
APRP – Afghan Peace and Reintegration Program
BBIED – Body Borne Improvised Exploding Device
DC/DAC – District (Administrative) Centre
DSG – District Shadow Governor (IEA)
FATA - Federally Administered Tribal Areas
GOA – Government of Afghanistan
IEA – Islamic Emirate of Afghanistan (Taliban)
IED – Improvised Exploding Device
IDF – Indirect Fire (ex: mortars)
IMF – International Military Forces
ISKP – Islamic State in Khorasan Province
LDI – Local Defence Initiative
NDS – National Directorate of Security (intelligence)
PGM – Pro-Government Militia
PRP – Previous Reporting Period (brukt av INSO)
PSC – Private Security Company
PSG – Provincial Shadow Governor (IEA)
RCIED – Radio Controlled Improvised Exploding Device
RPG – Rocket Propelled Grenade
SAF – Small Arms Fire
UNAMA - United Nations Assistance Mission to Afghanistan
VBIED – Vehicle Borne Improvised Exploding Device

INNHold

1. Innledning	7
2. Sikkerhetssituasjonen generelt i Afghanistan	8
3. Sikkerhetssituasjonen i den østlige regionen	10
3.1 Befolkning og geografi	10
3.2 Konfliktmønster og konfliktnivå	11
4. Nangarhar	13
4.1 Konfliktmønster og konfliktnivå	13
4.2 Daesh i Nangarhar	14
4.3 Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold	15
4.3.1 Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold utført av Daesh	16
4.4 Returnerte og internt fordrevne	17
5. Kunar	18
5.1 Konfliktmønster og konfliktnivå	18
5.2 Daesh i Kunar	19
5.3 Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold	20
5.4 Returnerte og internt fordrevne	21
6. Laghman	21
6.1 Konfliktmønster og konfliktnivå	21
6.2 Sivile tap som følge av konfliktrelatert vold	22
6.2.1 Metharlam-distriktet	23
6.3 Returnerte og internt fordrevne	24
7. Nuristan	24
7.1 Konfliktmønster og konfliktnivå	25
7.2 Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold	26
7.3 Internt fordrevne	26
8. Referanser	28
9. Vedlegg: Afghanistan Administrative Divisions	33

1. INNLEDNING

Dette temanotatet beskriver sikkerhetssituasjonen i den østlige regionen i Afghanistan, som omfatter provinsene Nangarhar, Kunar, Laghman og Nuristan.¹ Innledningsvis gis også en kortfattet beskrivelse av den generelle sikkerhetssituasjonen i landet som helhet. Informasjonen som presenteres er ikke uttømmende, og søkelys er satt på problemstillinger som anses å ha særlig relevans for utlendingsforvaltningen – som hvorledes konflikten påvirker situasjonen for sivilbefolkningen. Notatet tar for seg utviklingen de første seks månedene av 2017.

Notatet er del av en serie notater om sikkerhetssituasjonen i ulike afghanske regioner, som er under utarbeidelse av Landinfo på oppdrag fra Utlendingsdirektoratet (UDI).

Sikkerhetssituasjonen i Afghanistan er flytende og uoversiktlig, og kan endre seg raskt. Det er utfordrende å skaffe pålitelig informasjon om forhold i tilknytning til den militære konflikten i Afghanistan samt sammenlignende datamateriale over tid. Dette gjelder både for områder der det er pågående kamper og hvor tilgangen til kilder og informasjon er liten, og for områder der det generelt foreligger lite informasjon på grunn av områdets begrensede relevans i en større politisk, sikkerhets- eller samfunnsmessig kontekst. Det er også ulikt kildetilfang for de forskjellige regionene, slik at informasjonsomfanget som presenteres i de ulike notatene i denne serien, vil kunne variere.

Landinfo benytter informasjon fra ulike tilgjengelige kilder; fra internasjonale og nasjonale organisasjoner, til myndigheter og media. Samtidig er det Landinfos erfaring at ved dybdeanalyse av enkelte provinser og spesifikke tema, kan det være vanskelig å få et så bredt kildegrunnlag som ønskelig. Begrenset kildetilfang og en vanskelig sikkerhetssituasjon i provinsene, kan føre til at media formidler informasjon fra få kilder, som verken er verifisert eller kryssjekket med andre kilder eller annen informasjon. Det kan videre forekomme at lokale myndigheter overdriver den faktiske situasjonen for å få oppmerksomhet fra sentralmyndighetene i Kabul, og påfølgende større ressurstildeling (se Landinfo 2015). Samtidig er det naturlig å anta at den hardt pressede samlingsregjeringen i Kabul ønsker å vise handlekraft hva gjelder opprørsbekjempelse. Dette farger sannsynligvis hvilken informasjon de velger å dele.

Det er videre en generell utfordring at kun et fåtall kilder har et særskilt fokus på sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen. Med unntak av United Nations Assistance Mission to Afghanistan (UNAMA), foreligger ikke etterrettelige kilder som systematisk rapporterer om sikkerhetssituasjonen for sivile afghanere. Halvårsrapporten for 2017 fra UNAMA danner derfor et vesentlig grunnlag for notatet. Mens UNAMAs rapportering om sivile ofre (drepte og skadde)² som følge av konflikten i Afghanistan frem til nå kun har differensiert mellom regionene i

¹ OCHAs kart over landet, regionen og provinsene (OCHA 2014) finnes som vedlegg til notatet (nederst), og kan også gjenfinnes her (som gir mulighet til å forstørre kartet): https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/afg_administrative_divisions_201401JAN02_A0_low_res.pdf.

² UNAMA har rapportert om sivile ofre (drepte og skadde) i Afghanistan siden 2009. For en nærmere redegjørelse av UNAMAs definisjon av sivile ofre og metodikk for øvrig, se rapporten: https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_midyear_report_2017_july_2017.pdf.

Afghanistan, inneholder årsrapporten for første halvår 2017 også oversikt over sivile ofre på provinsnivå.

I tilfeller der kilder ikke omtaler sivilbefolkningen per se, blir allikevel informasjon om det generelle konfliktbildet presentert, da Landinfo mener at konfliktnivået kan sees som en proxy-indikator for sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen.³

Notatet gir også informasjon om internt fordrevne (internally displaced persons/IDPs) som registreres i provinsene. Landinfo har her valgt å ta utgangspunkt i tall fra FNs kontor for koordinering av humanitære aktiviteter (OCHA), siden organisasjonen fortløpende oppdaterer sine data.⁴

Det foreligger et begrenset antall kilder som presenterer tallmateriale, og disse kildene vil kunne anvende ulik terminologi og metode. Eksempelvis er tallmateriale hva gjelder IDPer generelt usikre. Der Landinfo har valgt å presentere tallmateriale, bør tallene anses som indikative snarere enn absolutte.

Notatet er i hovedsak basert på åpne, offentlig tilgjengelige kilder. I tillegg presenteres informasjon som Landinfo innhentet på en informasjonsinnhentingsreise i Afghanistan i april/mai 2017. Flere kilder er anonymiserte, og er verken referert med navn eller organisasjonstilknytning.

I oktober 2016 publiserte Landinfo et temanotat om sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar og to responser om sikkerhetssituasjonen i provinsene Kunar og Laghman. Beskrivelsene av Nangarhar, Kunar og Laghman i dette notatet tar utgangspunkt i de nevnte publikasjonene, og kan ses på som en oppdatering av de tidligere utgivelsene.

2. SIKKERHETSSITUASJONEN GENERELT I AFGHANISTAN

Konflikten i 2017 følger i all hovedsak konfliktmønsteret slik det har vært etter tilbaketrekkingen av ISAF-styrkene i 2014, og kjennetegnes av konvensjonell krigføring mellom partene. Det rapporteres om hyppige regulære kamper i den hensikt å oppnå territoriell kontroll. Komplekse, målrettede operasjoner rettes mot befolkningssentre og distriktssentre. I tillegg benytter opprørssiden seg av selvmordsaksjoner, veibomber (IED/improvised explosive device) og miner.

FNs generalsekretær beskrev i juni 2017 sikkerhetssituasjonen som «intensely volatile». I løpet av de første åtte månedene av 2017, har FN registrert mer enn 16 290 sikkerhetsrelaterte hendelser totalt. Væpnede sammenstøt står for 64 prosent av det totale antallet, en økning på fem prosent siden 2016 (UN Secretary-General 2017c, s. 4).

³ En proxy-indikator forstås som informasjon som er relevant for å beskrive en situasjon, der eksakt informasjon (i dette tilfellet sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen) ikke foreligger.

⁴ Slik OCHA benytter tallene på internt fordrevne, forstår Landinfo det dithen at registreringene er utført av organisasjoner som arbeider med IDPer, og utføres på stedet familiene flykter til (OCHA 2016). Dette kan innebære at personer som har flyktet til områder der organisasjoner ikke opererer, ikke har blitt registrert. Det samme vil trolig være tilfelle for de som tar opphold hos familier eller bekjente, og som av den grunn ikke oppsøker organisasjoner for humanitær støtte.

Konfliktmønsteret så langt i 2017 er videre preget av at internasjonale styrker, spesielt amerikanske, igjen har blitt mer aktive. Som følge av dette, er det en markant økning i antall luftangrep (UN Secretary-General 2017b, s. 4). Den internasjonale, militære tilstedeværelsen i landet, Resolute Support (RS), har en styrke på om lag 13 500 personer. Av disse er rundt 8400 amerikanske soldater, hovedsakelig spesialstyrker som driver terrorbekjempelse (Tomlinson 2017). USA kunngjorde i august 2017 at de vil øke sin tilstedeværelse ytterligere (Pletten & Bjerkan 2017).

Opprørsbevegelsen fremstår mer fragmentert enn tidligere. Det er uansett Taliban som er den tyngste aktøren på opprørssiden (for en beskrivelse av Talibans organisasjon og struktur, se Guistozzi 2017). Samtidig har Daesh⁵ i 2017 utført flere høyprofilerte angrep, og mange av aksjonene har hatt en klar sekterisk agenda. Daesh er hardt presset og bekjempes av Afghan National Security Forces (ANSF) og internasjonale styrker, men også av Taliban.

Afghanske myndigheter og sikkerhetsstyrker prioriterer å sikre kontroll over de urbane sentrene, først og fremst over landets provinshovedsteder, men også distriktssentrene. Taliban angriper distriktssentre, og flere provinshovedsteder har vært under sterkt press (Lifos 2017, s. 4-5, 9). Selv om myndighetene kontrollerer de fleste distriktssentrene, er den reelle kontrollen de utøver, i mange tilfeller svært begrenset. I hvilken grad myndighetsfunksjoner blir utført, varierer fra sted til sted. I flere områder er institusjoner og personer som representerer myndighetene i liten grad til stede, eller de opererer i liten grad utenfor egne baser.

En velinformert internasjonal organisasjon (samtale i Kabul, april 2017) hevdet at om lag halvparten av landet enten er under Talibans kontroll eller er omstridt, det vil si truet av Taliban. Amerikanske anslag per mai 2017 viste at 45 distrikter var enten under opprørernes kontroll (11 distrikter) eller påvirkning (34 distrikter). Dette tilsvarer rundt 11 prosent av landets distrikter, hvilket viser en to prosent økning sammenliknet med samme periode i 2016. Per mai 2017 var, ifølge samme kilde, 243 distrikter under myndighetenes kontroll (97 distrikter) eller påvirkning (146 distrikter).⁶ Dette tilsvarer i overkant av 60 prosent av landets distrikter, hvilket viser en nedgang sammenliknet med samme periode i 2016 (SIGAR 2017, s. 88).

Ut fra disse anslagene bor rundt tre millioner afghanere (om lag 9 prosent) i områder kontrollert/påvirket av opprørere. Om lag 8,2 millioner (tilsvarende rundt 25 prosent) bor i omstridte områder, mens majoriteten av befolkningen, rundt 21,4 millioner (om lag 65 prosent), lever i områder kontrollert/påvirket av myndighetene (SIGAR 2017, s. 88-89).⁷ Analytiker Bill Roggio (2017b) i Long War Journal hevder at amerikanske

⁵ Islamic State in Iraq and the Levant - Khorasan Province (ISIL-KP), Islamic State Khorasan Province (ISKP) og Daesh er alle navn ulike kilder benytter på bevegelsen. I Afghanistan brukes hovedsakelig det arabiske akronymet Daesh. Det blir også benyttet gjennomgående i dette temanotatet.

⁶ Rapportene gir ingen ytterligere definisjon på begrepene kontroll og påvirkning. Når det gjelder «myndighetskontroll» i denne konteksten, betyr dette slik Landinfo forstår det, at sikkerhetsstyrkene er tilstedeværende og i all hovedsak har «militær»/sikkerhetsmessig kontroll over området. I hvilken grad andre myndighetsfunksjoner blir utført, vil variere. I tillegg til støtte fra lokalbefolkningen, vil det blant annet avhenge av myndighetens kapasitet, ressurstilgang og korrupsjonsnivå. Landinfo forstår videre «omstridt» slik at myndighetene har kontroll i distriktssenteret, men at sikkerhetsstyrkene møter stor motstand på mindre eller større deler av territoriet utenfor senteret. «Taliban-kontroll» forstås slik at Taliban også kontrollerer distriktssenteret.

⁷ Tallene tar utgangspunkt i et estimat på 32,6 millioner innbyggere i Afghanistan, og et totalantall på 407 distrikter (SIGAR 2017, s. 88).

myndigheters analyse er feilaktig, og at vurderingen av Talibans kontroll/påvirkning er «betydelig undervurdert».

UNAMA har for perioden januar til og med juni 2017 rapportert om 5243 sivile ofre, herav 1662 drepte og 3581 skadde, i Afghanistan. Sammenlignet med tilsvarende periode i 2016, var det en nedgang på under én prosent i det totale antallet sivile ofre, en nedgang på én prosent i antall skadde, men derimot en økning på to prosent i antall drepte. Ifølge UNAMA er trenden de første seks månedene av 2017 en generell nedgang i sivile ofre som følge av kryssild, og en økning i sivile ofre som følge av bruk av IEDer. Selvmords- og komplekse angrep forårsaket 19 prosent av det totale antallet sivile ofre i Kabul by (UNAMA & OHCHR 2017, s. 3).

FNs generalsekretær påpeker at til tross for at registrerte asymmetriske angrep (som blant annet detonasjoner av IEDer og selvmordsangrep), har hatt en nedgang i antall hendelser på tre prosent i løpet av åtte måneder i 2017 sammenliknet med samme periode i 2016, er det allikevel slike angrep som forårsaker flest sivile ofre (UN Secretary-General 2017c, s. 4).

3. SIKKERHETSSITUASJONEN I DEN ØSTLIGE REGIONEN

3.1 BEFOLKNING OG GEOGRAFI

De østlige provinsene Nangarhar, Kunar og Nuristan har internasjonal grense mot Pakistan; mot de selvstyrte stammeområdene Federally Administered Tribal Areas (FATA) og Khyber Pakhtunkhwa-provinsen. Grensen splitter pashtunske områder, og store deler av befolkningen anerkjenner ikke grensen. Mange krysser grensen daglig, både med og uten reisedokumenter. Det er i store områder vanskelig å utøve effektiv grensekontroll, blant annet på grunn av geografiske forhold (for en nærmere redegjørelse, se Landinfo 2013, s. 5).

Den østlige regionen er et fjellrikt område. Nord i provinsene Kunar, Laghman og Nuristan ligger fjellkjeden Hindu-Kush, med utløperen/fjellarmen Shandur, som er direkte forbundet med Spin Ghar-fjellkjeden i Nangarhar-provinsen. De kjente Tora Bora-hulene ligger i Spin Ghar.

Nangarhar er den mest folkerike provinsen i den østlige regionen, med i overkant av 1 517 000 innbyggere. Kunar og Laghman har henholdsvis rundt 450 000 og 445 000 innbyggere, mens Nuristan har en befolkning på om lag 147 000 personer (OCHA 2015).

Den store befolkningsmajoriteten i Nangarhar og Kunar er pashtunere; eksempelvis er mer enn 90 prosent av befolkningen i Nangarhar pashtunsk. I Laghman-provinsen er om lag 60 prosent av innbyggerne pashtunere, mens tadsjiker og pashaier utgjør i overkant av 20 prosent hver. I tillegg bor det mindre grupperinger av andre etnisiteter i disse provinsene, som nuristanere, gujjarer og kuchier (MRRD u.å.a; MRRD u.å.b). Befolkningen i Nuristan-provinsen skiller seg fra de øvrige provinsene, ved at den store majoriteten er nuristanere. Det bor også mindre grupper av gujjarer og hazaraer i Nuristan.

Jalalabad, provinshovedstaden i Nangarhar, er den største byen i den østlige regionen, med en estimert befolkning på rundt 226 000 personer (OCHA 2015).

3.2 KONFLIKTMØNSTER OG KONFLIKTNIVÅ

Taliban hadde sentralmakten i Afghanistan fra september 1996 til oktober 2001. Regimet falt som følge av den USA-ledede invasjonen i oktober 2001. Amerikanerne samarbeidet med lokale Mujahedin-kommandanter i den såkalte Nordalliansen. Talibanere som ikke ble drept, overga seg eller skiftet side, og dro enten tilbake til sine respektive hjemsteder eller til grenseområdene mellom Afghanistan og Pakistan. Noen av disse reorganiserte seg – de første allerede i 2002 – og utgjorde den spede begynnelsen på Taliban som væpnet opposisjonsgruppe (se blant annet Gopal 2014).

Kjerneområdet for det væpnede opprøret har siden den tid vært de østlige og sørlige delene av landet, hvilket også er tilfelle så langt i 2017. FNs generalsekretær vurderer fortsatt den østlige og den sørlige regionen som de meste ustabile områdene i Afghanistan (UN Secretary-General 2017b, s. 4). I mars 2017 påpekte generalsekretæren at 50 prosent av de registrerte sikkerhetshendelsene hadde funnet sted i til sammen fem provinser,⁸ hvorav to av provinsene ligger i den østlige regionen – Nangarhar og Kunar (UN Secretary-General 2017a, s. 3). I juni 2017 påpekte generalsekretæren særlig Talibans høye aktivitetsnivå i to av regionens provinser; Kunar og Laghman (UN Secretary-General 2017b, s. 4).⁹

I flere områder i den østlige regionen har myndighetenes tilstedeværelse kun vært av symbolsk karakter, som eksempelvis i Nuristan, der myndighetenes posisjon vurderes som svak. Dette skyldes blant annet sterke stammestrukturer og stor grad av lokalt selvstyre. Flere lokale, mektige krigsherrer har imidlertid hatt tette bånd og allianser til regjeringen i Kabul (Giustozzi 2008, s. 62-66).

I motsetning til den sørlige regionen, der opprørsbevegelsen hovedsakelig består av Taliban, er opprørsbevegelsen i den østlige regionen fragmentert. De sterke stammestrukturene i regionen medfører at lokale landsbyledere har stor innflytelse på hvem som kan oppholde seg i et gitt område, og hvem som kan ta kontroll. Landsbyledere forhandler og inngår allianser med ulike grupperinger ut fra en vurdering av hva de mener gagnar sitt lokalmiljø best. Lokale konflikter om ressurser, eller fiendskap mellom ulike stammer, kan spille avgjørende roller for de valgene som tas (lokal journalist, samtale Kabul april 2016; Osman 2016b). Dette bidrar til at situasjonen er flytende hva gjelder hvilke grupper som til enhver tid har innflytelse i ulike områder. Situasjonen for sivilbefolkningen blir dermed også uforutsigbar.¹⁰

Flere opprørsgrupper – Taliban og ulike afghanske opprørsgrupper, samt pakistanske og andre internasjonale grupperinger – har lenge oppholdt seg i regionen. Den porøse grensen mot Pakistan bidrar til at opprørselementer fra Pakistan og andre internasjonale grupper oppholder seg i området. Tidligere har eksempelvis Hezb-e Islami og deres leder Gulbuddin Hekmatyar, stått sterkt i øst. Etter at det ble inngått

⁸ De øvrige provinsene var Helmand, Kandahar og Ghazni (UN Secretary-General 2017a, s. 3).

⁹ I tillegg ble provinsene Badakhshan, Baghlan, Farah, Faryab, Helmand, Kunduz, Sar-e Pul, Zabul og Uruzgan nevnt (UN Secretary-General 2017b, s. 4).

¹⁰ Se omtale av tilstedeværende grupper i Laghman, Nangarhar, Kunar og Nuristan i EASO 2016, hhv. s. 106, 110-111, 114 og 117.

fredsavtale mellom Hezb-e Islami og afghanske myndigheter i 2016, hadde Hekmatyar, etter 20 år i eksil, sine første offentlige opptredener i Laghman-provinsen og i Jalalabad by i april/mai 2017, før han reiste til Kabul. (Kakar 2017). Hezb-e Islami er nå utelukkende en politisk aktør, og deltar ikke lenger i det væpnede opprøret.

Taliban, som både før og i perioden rett etter 2001 hadde problemer med å få fotfeste her, har i de siste årene vært den ledende opprørsgruppen i regionen. Siden 2014/2015 har også Daesh gjort seg bemerket, og denne gruppens tilstedeværelse, er en av årsakene til at konfliktdynamikken i den østlige regionen skiller seg fra andre deler av landet. Da Daesh fikk fotfeste i Afghanistan, var det nettopp i Nangarhar-provinsen, som er bevegelsens primære oppholdssted og operasjonsområde (Mielke & Miszak 2017). Ifølge FNs generalsekretær skal Daesh ha tilstedeværelse i provinsene Nangarhar, Kunar og Nuristan (UN Secretary-General 2017a, s. 4).

Det er vanskelig å forstå fenomenet Daesh i Afghanistan; hvilke grupper eller sympatisører bevegelsen omfatter, hvilken forbindelse det er mellom hovedkvarteret i Nangarhar og lokale grupper på provins- og distriktsnivå, samt hvilken bindinger som finnes mellom hovedkvarteret i Nangarhar og «moderorganisasjonen» i Irak/Syria. En velinformert internasjonal kilde (samtale i Kabul, april 2017) har hevdet at Daesh i Afghanistan først og fremst er drevet av lokal dynamikk, og at det eksempelvis kan dreie seg om Taliban-kommandanter som ønsker å promotere seg selv, og som i den hensikt bruker flagget og navnet til Daesh. En annen kilde (FN-organisasjon, samtale i Kabul mai 2017) antok imidlertid at det er betydelige bånd mellom Daesh i Afghanistan og moderorganisasjonen i Irak/Syria, blant annet fordi det åpenbart foregår en utstrakt informasjonsutveksling mellom gruppene.

Daesh er under stort press fra ulike fronter. I januar 2016 erklærte Taliban jihad mot Daesh, og i den østlige regionen har konflikten blitt utkjempet på tre fronter: afghanske sikkerhetsstyrker (Afghan National Security Forces/ANSF) mot Daesh, ANSF mot andre opprørsgrupper – hovedsakelig Taliban – og Taliban og lokale militser mot Daesh. Hvordan disse konfliktlinjene utspiller seg, varierer både over tid og mellom ulike områder og distrikter.

Videre har konfliktmønsteret i den østlige regionen i 2017 vært preget av at de internasjonale styrkene, spesielt de amerikanske, igjen har blitt en aktivt stridende part. I første halvdel av 2017 har amerikanerne intensivert de militære operasjonene, hovedsakelig gjennom luftangrep rettet mot Daesh. I april 2017 opplyste lokale tjenestemenn at afghanske og internasjonale styrker hadde igangsatt «Operasjon Hamza». Målsettingen er å eliminere Daesh, og operasjonen er ment å pågå frem til regionen er ryddet for opprørere. Operasjonen har hatt spesielt fokus på distriktene Kot og Achin i Nangarhar-provinsen, hvor Mahmand-dalen i sistnevnte distrikt er hovedsete for Daesh. Som ledd i operasjonen, slapp USA den 13. april 2017 sin kraftigste konvensjonelle bombe – omtalt som «the mother of all bombs» – på et gruvesystem som utgjør hovedbasen i Mamand-dalen (Osman 2017b; Saboory 2017).

I juni 2017 annonserte amerikanerne at lederen for Daesh var drept i et luftangrep i Kunar-provinsen. Dette er ikke endelig bekreftet, men ifølge analytiker Boran Osman ved Afghanistan Analysts Network (AAN), vil det være et betydelig slag for grupperingen dersom lederen deres er død. Osmans vurdering er allikevel at Daesh har vist seg å være motstandsdyktige, og holder fortsatt det meste av territoriet de tidligere erobret fra Taliban i Nangarhar-provinsen. Amerikanske myndigheter anslår at Daesh

nå har rundt 600 kadre, en nedgang fra om lag 3000 i 2016 (Saboory 2017; Osman 2017a; Osman 2017b; Osman 2017c).

Det ble i perioden fra mars til og med mai 2017 registrert en økning på 22 prosent i antallet sikkerhetshendelser i de østlige og sørlige regionene, sammenliknet med samme periode i 2016 (UN Secretary-General 2017b, s. 4). Operasjonene for å nedkjempe Daesh i den østlige regionen, har bidratt til økningen (SIGAR 2017, s. 84).

Ifølge UNAMA ble det registrert totalt 702 sivile ofre (222 drepte og 480 skadde) i den østlige regionen i første halvdel av 2017. Dette tilsier en nedgang sammenliknet med samme periode i 2016, da 741 sivile ofre ble registrert. Regionen har allikevel det tredje høyeste antallet registrerte sivile ofre i landet; etter den sørlige og den sentrale regionen (UNAMA & OHCHR 2017, s. 10, 73).

4. NANGARHAR

Taliban har tradisjonelt hatt en relativt svak posisjon i Nangarhar, mens andre militante grupper, eksempelvis Hezb-e-Islami, har vært mer aktive i provinsen, og har hatt støtte blant en relativt stor andel av befolkningen. Som tidligere nevnt, har Hezb-e Islami og afghanske myndigheter nå inngått fredsavtale, og grupperingen tar ikke lenger del i opprørsaktiviteten (Kakar 2017).

Hovedveien fra Kabul til Pakistan, via Jalalabad by og grensestasjonen Torkham, går gjennom Nangarhar. Den 160 km lange veistrekningen mellom Kabul og Jalalabad er strategisk svært viktig, og har stor sivil ferdsel med over 20 000 kjøretøy daglig (lokal journalist, samtaler i Kabul april/mai 2017). Afghanske myndigheter bruker store ressurser på å kontrollere veistrekningen med politiposter og patruljerende ANSF-kolonner (Landinfo 2016a).

4.1 KONFLIKTMØNSTER OG KONFLIKTNIVÅ

Nangarhar har over tid hatt et høyt konfliktnivå, og er en av provinsene i landet med det høyeste antallet registrerte sikkerhetshendelser. Konflikintensiteten varierer imidlertid betydelig mellom ulike deler av provinsen. I de nordlige distriktene rapporteres det om få hendelser og lite konflikthelatert vold, mens det i sør er mange registrerte hendelser og et svært komplekst konfliktmønster. Konfliktmønsteret varierer også mellom distriktene i sør. I de sørvestlige distriktene Hesarak og Sherzad er ikke Daesh til stede, og dette er «strongholds» for Taliban (samtale med lokal journalist, april/mai 2017).

Provinsen har lenge vært tilholdssted for en rekke militante opprørsgrupper; Taliban og andre afghanske opprørsgrupper, samt pakistanske og internasjonale grupperinger. Ifølge analytikeren Osman (2016c) skal tretten ulike afghanske og internasjonale væpnede opprørsgrupper ha operert samtidig i de sørlige distriktene i provinsen de siste årene.

Afghanske myndigheter i samarbeid med internasjonale styrker, har et høyt engasjement mot opprørsgruppene i Nangarhar-provinsen. Det afghanske

nyhetsmediet Pajhwok har opplyst at 140 opprørere skal ha blitt drept bare i juli 2017 (Zarifi 2017j).

Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2017) var det i mai, juni og juli 2017 en viss nedgang i det totale antallet sikkerhetshendelser i provinsen. Det har tilsvarende vært en reduksjon i antall opprørsinitierte sikkerhetshendelser i samme periode. Antallet sikkerhetshendelser initiert av Daesh har variert.

I årets første syv måneder ble det registrert opprørsinitierte sikkerhetshendelser i 21 av 22 distrikter i provinsen. I samme periode ble det registrert sikkerhetshendelser initiert av Daesh i 13 av de 22 distriktene. Antallet sikkerhetshendelser initiert av Daesh var særlig høyt i distriktene Achin, Del Bala, Chaparhar og Pachieragam (internasjonal kilde, e-post 2017). Ingen komplekse angrep eller selvmordsangrep ble gjennomført i provinsen i perioden.

4.2 DAESH I NANGARHAR

Kjerneområdet til Daesh er fortsatt de sørøstlige distriktene i Nangarhar-provinsen, med hovedsete i Mahmand-dalen (i grenseområdet til Pakistan) i Achin-distriktet (Mielke & Maszak 2017, s. 20).

Ifølge en lokal journalist (samtaler i Kabul, april/mai 2017) har Daesh forsøkt å utvide tilstedeværelsen til blant annet distriktene Nazyan, Pachieragam og til en viss grad Durbaba. Kilden hevdet at gruppen møtte sterk motstand fra afghanske sikkerhetsstyrker i Pachieragam. Årsaken til sikkerhetsstyrkenes engasjement for å bekjempe Daesh i dette distriktet, er distriktets nærhet til Jalalabad by. Sterk folkelig motstand har også bidratt til at Daesh har blitt presset tilbake fra Pachieragam til Deh Bala. I distriktene hvor Daesh tidligere har hatt godt fotfeste, har de også i de siste månedene blitt bekjempet fra flere fronter. Den militære operasjonen Hamza, drevet av afghanske spesialstyrker og internasjonale styrker, har videre presset Daesh ut av bebodde områder i Achin og opp i fjellområdene i grensetraktene mot Pakistan (Osman 2017b).

Daesh er militært svekket og har mistet mange menn. Den kraftige bomben som amerikanske styrker slapp på hovedbasen til Daesh i Achin medio april 2017, rammet bevegelsen hardt. Deler av lederskapet ble drept, og det anslås at bomben, operasjon Hamza og andre offensiver kan ha drept så mye som 75 prosent av krigerne (TOLOnews 2017; Osman 2017b).

I områdene hvor Daesh har hatt sterk tilstedeværelse, har store deler av befolkningen tidlig blitt fordrevet fra hjemmene sine (Osman 2017b). Mange har søkt tilflukt i Jalalabad by (lokal journalist, samtale i Kabul april/mai 2017).

Ifølge Landinfos kilder kontrollerer ikke Daesh noen distriktssentre, og gruppen er i stor grad presset ut av de bebodde områdene i Achin-distriktet. I distriktet Kot er det kun et lite område i grenseområdene mot Deh Bala-distriktet og Achin-distriktet som fortsatt skal være kontrollert av Daesh. Ved å miste kontrollen over territorier i Kot, har Daesh også mistet kontrollen over forsyningsrutene mellom de østlige og vestlige distriktene i Nangarhar. Analytiker Osman (2017b) beskriver det som et betydelig tilbakeslag for grupperingen.

Våren 2017 var omlag halve Deh Bala-distriktet kontrollert av Daesh, og den andre halvparten var myndighetskontrollert¹¹ (lokal journalist, samtale Kabul april/mai 2017).

Allikevel, samtidig som Daesh har kommet under press i kjerneområder som Achin og Kot, har de gjort betydelige fremskritt i andre distrikter – som Chaparhar. Ifølge Osman (2017b) kontrollerer Daesh også rurale områder i distriktet Nazyan.

Landinfo påpeker at situasjonen er flytende og uoversiktlig i disse områdene, og det er svært få uavhengige rapportører til stede. Det er derfor vanskelig å skaffe etterrettelig informasjon om hva som skjer på bakken og hvem som til enhver tid har kontroll. Tendensen er at afghanske sikkerhetsstyrker beholder kontrollen en periode etter en militær operasjon, men dersom de trekker seg ut eller reduserer tilstedeværelsen, kan andre aktører overta kontrollen. Taliban er også en betydelig aktør i dette området.

4.3 SIVILE OFRE SOM FØLGE AV KONFLIKTRELATERT VOLD

I første halvår av 2017 har UNAMA registrert 377 sivile ofre (132 drepte og 245 skadde) i Nangarhar-provinsen. Dette tilsier en syv prosent nedgang i antall ofre sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Nangarhar har det fjerde høyeste antallet sivile ofre i Afghanistan, etter provinsene Kabul, Helmand og Kandahar (UNAMA & OHCHR (2017, s. 73).

I Nangarhar er bakkekamper hovedårsaken til at sivile blir drept og såret. Deretter følger målrettede drap og IEDer (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73).

På landsbasis ble det i første halvdel av 2017 registrert en generell nedgang i sivile ofre forårsaket av bakkekamper, sammenliknet med samme periode i 2016. Nangarhar var imidlertid én av de syv provinsene som har hatt flest ofre grunnet bakkekamper, og hvor det ble registrert en økning av ofre som følge av bakkekamper. Ifølge UNAMA skyldes dette økt tilstedeværelse av opprørsgrupper samt intensivering av kamper. Det ble i første halvår 2017 registrert 133 sivile ofre (31 drepte og 102 skadde) grunnet bakkekamper, mens tilsvarende tall for 2016 var 93 sivile ofre (24 drepte og 69 skadde) (UNAMA & OHCHR 2017, s. 24 og 26).

I mai 2017 gjennomførte den afghanske etterretningstjenesten (National Directorate of Security/NDS) en operasjon i Bati Kot-distriktet i Nangarhar. Det kom til trefninger mellom opprørere og myndighetene, som resulterte i 16 sivile ofre – tre drepte, herunder to barn og deres mor, og 13 skadde (UNAMA & OHCHR 2017, s. 58).

I henhold til UNAMA brukes målrettede drap som angrepsmetode av opprørerne i Nangarhar. Taliban hevdes blant annet å stå bak målrettede angrep på innflytelsesrike islamske lærde, som oppfattes å målbære islamske prinsipper i strid med Talibans lære. To islamske lærde har blitt rapportert drept i henholdsvis Khogyani-distriktet i april 2017 og i Surkhrod-distriktet i januar 2017. En mulla ble angivelig torturert i Chaparhar-distriktet i juni 2017. Ingen av opprørsgruppene har påtatt seg ansvaret for disse hendelsene (UNAMA & OHCHR 2017, s. 47).

¹¹ Slik Landinfo forstår «myndighetskontroll» i denne konteksten, betyr dette at sikkerhetsstyrkene er tilstedeværende og i all hovedsak har «militær»/sikkerhetsmessig kontroll over området. I hvilken grad andre myndighetsfunksjoner blir utført, vil variere. I tillegg til støtte fra lokalbefolkningen, vil det blant annet avhenge av myndighetens kapasitet, ressurstilgang og korrupsjonsnivå.

UNAMA har rapportert at opprørsgrupper har stått bak i alt åtte hendelser knyttet til bortføring av 17 gutter i første halvår 2017. En av hendelsene fant sted i Bati Kot-distriktet i mars 2017, da Taliban angrep hjemmene til to ansatte i Afghan Local Police (ALP), og kidnappet en av tjenestemennene og hans to sønner. Taliban drepte tjenestemannen, men løslot de to sønnene (UNAMA & OHCHR 2017, s. 15).

Opprørere fortsetter å bruke IEDer i angrepene. Det afghanske nyhetsmediet Pajhwok (Zafiri 2017a) rapporterte blant annet i januar 2017 om at én polititjenestemann ble drept og ni elever/studenter ble skadet i to ulike eksplosjoner i Kot-distriktet. I juni 2017, etter et IED-angrep på en felles internasjonal og afghansk militærkolonne i Shinwar-distriktet i Nangarhar, ble en far og hans to sønner på fem og tolv år skutt, da myndighetsvennlige styrker åpnet ild (UNAMA & OHCHR 2017, s. 57).

På landsbasis forårsaket flyangrep totalt fire prosent av alle sivile ofre i første halvdel av 2017. Som i første halvdel i 2016, var det også i 2017 Nangarhar som hadde flest flyangrep fra internasjonale styrker – totalt åtte flyangrep ble iverksatt av internasjonale styrker, hovedsakelig for å ramme Daesh. I første halvår av 2017, ble det registrert 24 sivile ofre for flyangrep i provinsen, hvorav 13 drepte og 11 skadde. I april ble tre sivile drept, herunder to barn. Fire sivile ble såret, herunder to barn i et flyangrep i Achin-distriktet (UNAMA & OHCHR 2017, s. 52 og 54). De fleste sivile ofrene er imidlertid ikke forårsaket av luftangrep, og det er Landinfos forståelse at en delforklaring til dette kan være at Daesh – som er bombemålet – oppholder seg i områder med få sivile.

Videre var Nangarhar blant de åtte provinsene som i første halvår 2017 hadde det høyeste antallet sikkerhetshendelser knyttet til eksplosjoner forårsaket av udetonerte eksplosive etterlatenskaper (UNAMA & OHCHR 2017, s. 20, 73). I mars 2017 ble eksempelvis tre barn drept grunnet en eksplosjon av eksplosive etterlatenskaper i Khogyani-distriktet (Zafiri 2017e).

Det ble i første halvår 2017 registrert syv sivile ofre; en død og syv skadde, i Nangarhar som følge av beskytning fra pakistansk side av grensen (UNAMA & OHCHR 2017, s. 22).

4.3.1 Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold utført av Daesh

Som tidligere nevnt har UNAMA tillagt Daesh ansvaret for en andel av hendelsene som har forårsaket sivile ofre. Hendelsene har i stor grad funnet sted i Nangarhar-provinsen, foruten i hovedstaden Kabul (UNAMA & OHCHR 2017, s. 43). Daesh har også aksjonert i blant annet Herat by (BBC News 2017).

Daesh var i henhold til UNAMAs registreringer for første halvår 2017, ansvarlige for hendelser som medførte 72 sivile ofre, herunder 37 drepte og 35 skadde, samt bortføringen av 105 sivile personer i Nangarhar. Disse sikkerhetshendelsene fant sted i Jalalabad by eller i de avgrensede områdene av Nangarhar som utfordres av Daesh, eller som er under territoriell kontroll av Daesh. For samme periode i 2016 mente UNAMA at Daesh var ansvarlig for 123 sivile ofre, herunder 26 drepte og 97 skadde. Dette utgjør en nedgang på 41 prosent i sivile ofre for aksjoner iverksatt av Daesh i

Nangarhar fra første halvår i 2016 til første halvår i 2017 (UNAMA & OHCHR 2017 s. 47-48).¹²

Av 37 Daesh-initierte angrep i Nangarhar i første halvdel av 2017, rammet 26 av angrepene sivile, eller hadde sivile mål. I samme periode ble 18 sivile ofre for bakkekamper initiert av Daesh.

I henhold til UNAMA har Daesh angrepet sivile som de har mistenkt for å ha gitt etterretningsopplysninger til myndighetene, Taliban eller landsbyledere. I mars 2017 halshugget Daesh eksempelvis en 16-år gammel gutt og en mann i Achin-distriktet, etter anklager om at de skulle ha gitt etterretningsopplysninger som hadde ført til et luftangrep der Daesh-krigere ble drept (UNAMA & OHCHR 2017, s. 48-49). Videre, ifølge nyhetsmediet Pajhwok, halshugget Daesh i mars tre personer, hvorav to var mindreårige (Zafiri 2017d).

UNAMA holder ellers Daesh ansvarlig for bortføringer av sivile. Daesh har imidlertid benektet å være ansvarlig for elleve av de registrerte tilfellene av bortføring (hvorav seks drept og én skadet) (UNAMA & OHCHR 2017, s. 43). Pajhwok (Zafiri 2017c) opplyste i februar 2017 at Daesh etter forhandlinger løslot 42 sivile som de hadde bortført i Pachieragam-distriktet – 16 av disse ble løslatt i Deh Bala-distriktet, og 26 i Kot-distriktet.

I mai 2017 utførte Daesh et omfattende angrep mot Radio Television Afghanistan Compound i Jalalabad, hvor det ble brukt selvmords- og bilbomber. Angrepet forårsaket fem sivile dødsofre og fjorten skadde (UNAMA & OHCHR 2017, s. 44 og 49; UN 2017b s. 5). Daesh forårsaket også sivile ofre i juni 2017 i Achin-distriktet, da en sivil pickup kjørte over en veibombe utplassert av Daesh. Seks sivile ble drept, herunder to barn og to kvinner, mens fem barn ble skadd (UNAMA & OHCHR 2017, s. 49).

4.4 RETURNERTE OG INTERNT FORDREVNE

Brorparten av de i overkant av 600 000 personene som returnerte fra Pakistan til Afghanistan i 2016, tok opphold i Nangarhar. De fleste bosatte seg i Jalalabad by og i omkringliggende distrikter (Muzhary 2017). Det betydelige antallet returnerte har satt stort press på arbeidsmarkedet, samt på helse- og utdanningstjenestene i provinsen (IOM 2017).

UNHCR (2017) opplyser at organisasjonen har assistert 47 984 frivillige returnerte til Afghanistan i perioden fra 1. januar til 31. august 2017. Av disse har 9594 returnert til Nangarhar.

Ved årsskiftet 2016/2017 var det flere uformelle bosettinger i Nangarhar-provinsen, som anslagsvis talte ca. 408 000 beboere. Svært mange av disse er returnerte fra Pakistan, men også internt fordrevne er bosatt i disse uformelle bosetningene (REACH 2017, s. 3-4).

Ifølge OCHA (2017) ble 30 644 personer fordrevet fra hjemmene siden i Nangarhar-provinsen (*Province of Origin*) i perioden fra 1. januar 2017 til og med 27. august

¹² Ifølge UNAMA bør det imidlertid bemerkes at et angrep på en mulla i en moske i juni 2016 (81 sivile ofre, hvorav tre drept og 78 skadde), har hatt betydning for at antallet ofre i første halvdel av 2016 var høyere enn i første halvår av 2017 (UNAMA & OHCHR 2017 s. 47-48).

2017. Samtidig ble det registrert 27 401 internt fordrevne som tok opphold i provinsen (*Province of Displacement*). Nangarhar er den provinsen i Afghanistan hvor flest er blitt fordrevet fra hjemmene sine, og samtidig den provinsen hvor flest fordrevne har tatt opphold.

De fleste personer som ble fordrevet i Nangarhar i den nevnte perioden, ble fordrevet fra Pachieragam-distriktet (9778 personer), Chaparhar-distriktet (9470 personer), Lalpur-distriktet (6174 personer), Deh Bala-distriktet (2236 personer), Khogyani-distriktet (2161 personer) og Achin-distriktet (665 personer) (OCHA 2017).

Av de internt fordrevne som har bosatt seg i provinsen, har 7903 personer tatt opphold i Pachieragam-distriktet, 5229 i Lalpur-distriktet, 3601 i Beshud-distriktet, 2533 i Khogyani-distriktet og 2376 i Jalabad-distriktet (OCHA 2017).

2632 personer fra Nangarhar-provinsen har tatt opphold i Maydanshar-distriktet i Wardak-regionen, 294 personer i Kabul-distriktet (byen), og ytterligere 363 personer har tatt opphold i Kabul-provinsen (OCHA 2017).

5. KUNAR

Kunar har vært sikkerhetsmessig ustabil over lenger tid, og enkelte områder i provinsen har tidvis vært blant områdene med flest registrerte sikkerhetshendelser i hele Afghanistan. Som beskrevet av Landinfo (2016b) i oktober 2016, gjør det skogdekte dal- og fjellandskapet provinsen vanskelig tilgjengelig for konvensjonelle sikkerhetsstyrker, og dertil bedre egnet for geriljakrig og skjulested for opprørere. Analytiker Roggio (2017a) ved Long War Journal har omtalt Kunar som både en «slagmark» og et «fristed» for Taliban og andre opprørsgrupper.

Taliban er den sentrale opprørsgruppen i provinsen. I juni 2017 påpekte FNs generalsekretær Talibans aktivitetsnivå i Kunar, og at Kunar er en av provinsene som Taliban har fokus på (UN Secretary-General 2017b, s. 4).

Det rapporteres ellers om tilstedeværelse av Daesh-grupperinger i Kunar. Analytiker Borhan Osman ved Afghanistan Analysts Network mener at det religiøse landskapet i Kunar, der salafistretningen innen islam har betydelig innflytelse i flere lokalsamfunn, bidrar til Daesh sitt rekrutteringsgrunnlag (Osman 2016b; 2016c). Daesh har brukt provinsen som et fristed fra kampene i Nangarhar, og som transittkorridor for å kunne ekspandere nordover i Afghanistan.

5.1 KONFLIKTMØNSTER OG KONFLIKTNIVÅ

Konfliktmønsteret så langt i 2017 følger i all hovedsak konfliktmønsteret i 2016. Majoriteten av opprørsaktiviteten er rettet mot afghanske myndigheter, der politiposter og distriktssentre er særlig utsatt. Afghanske sikkerhetsstyrker på sin side prioriterer å

sikre provinshovedstaden Asadabad, distriktssentrene og utvalgte veistrekninger.¹³ I tillegg prioriterer myndighetene å kontrollere grensen til Pakistan.

Opprørerne har stor bevegelsesfrihet i mange av provinsens rurale og fjellrike distrikter. I løpet av de første syv månedene av 2017 ble det registrert opprørsinitierte sikkerhetshendelser i alle distriktene i provinsen, med unntak av Khas Kunar-distriktet. Det er særlig mange registrerte sikkerhetshendelser i distriktene Sarkani, Dara-e Pech, Chapadara, Nari, Marawara og Ghaziabad (internasjonal kilde, e-post 2017).

Taliban har i årenes løp angrepet flere distriktssentre i provinsen, deriblant i distriktene Marawara og Dangam. Angrep på distriktssentre har fortsatt i 2017. I januar angrep Taliban distriktssenteret og Afghan National Police (ANP) sitt hovedkvarter i Ghaziabad-distriktet. Gruppen gjennomførte enda et angrep mot distriktssentret i Ghaziabad i februar, og i samme måned ble det også rettet to angrep mot distriktssenteret i Marawara. I begynnelsen av mai ble det utført koordinerte angrep mot distriktssentrene i distriktene Chapadara, Sarkani og Watapur (Roggio 2017a, d, internasjonal kilde, e-post 2017).

Taliban hevder at de kontrollerer rundt 80 prosent av områdene i distriktene Marawara, Khas Kunar, Sarkani, Shigal (ws Sheltan), Dangam, Bar Kunar (Asmar), Nari, Nurgul, Tsukai,¹⁴ Narang, Watapur og Chapadara, samt 20 prosent av provinshovedstaden Asadabad. Ifølge Roggio ved Long War Journal (2017a) har Taliban ikke full kontroll over noen av Kunars 15 distrikter.

Det er i 2017 rapportert om uenighet og splittelse i opprørsbevegelsen i provinsen. Taliban skal angivelig ha foretatt utskiftninger i ledende stillinger, og i kjølvannet av dette har enkelt kommandanter skiftet allianse og erklært seg som Daesh-tilhengere. Det meldes om at Taliban aktivt motarbeider Daesh i provinsen. Enkelte lokale makthavere skal også ha skiftet side. Det er imidlertid vanskelig å vite hva som skjer på bakken. Mye av informasjonen som foreligger er rykter, og ikke informasjon bekreftet av uavhengige kilder (internasjonal kilde, e-post 2017).

5.2 DAESH I KUNAR

Borhan Osman (2017a, s. 2) ved AAN hevder at Daesh i Kunar driver aktiv rekruttering av medlemmer fra andre militante grupper, herunder Taliban. I tillegg fungerer Kunar som et tilfluktsted («safe heaven») for Daesh-medlemmer under press i det sørlige Nangarhar. Det er grunn til å tro at Daesh ønsker å bruke Kunar som en «fallback»-provins, dersom deres posisjon i det sørlige Nangarhar forverres. Lederskapet i Daesh synes å ha relokalisert noen av sine seniorledere fra Nangarhar til Kunar (Roggio 2017c). Forfatterne av rapporten *Making sense of Daesh in Afghanistan: A social movement perspective*, Katja Mielke og Nick Miszak (2017, s. 5, 22, 42), hevder at Daesh har gjennomført aktiviteter som skatteinnkreving i Kunar-provinsen, dog i langt mindre omfang enn i Nangarhar-provinsen.

¹³ Dette gjelder veien fra Jalalabad (i Nangarhar) til Asadabad, strekningen fra Asadabad vestover til distriktene Watapur og Dara-e Pech, og veien fra Asadabad nordøstover gjennom Kunar-dalen og til distriktet Nari (Landinfo 2016q, s. 5).

¹⁴ Så langt Landinfo kjenner til er Tsukai ikke et offisielt distrikt.

Politisjefen i Kunar (som sitert i Salarzai 2017b) har hevdet at Daesh opprinnelig startet sine aktiviteter i Chapadara-distriktet, og at de derfra har beveget seg til andre distrikter. Ifølge ham, skal Daesh ha en treningsleir i fjellområdet i distriktet Nari. Andre distrikter som politisjefen har trukket frem, er Nurgal, Watapur og Dara-e Pech (også kalt Manogi). I henhold til politisjefen skal internasjonale styrker ha gjennomført 14 luftangrep mot Daesh-krigere på ulike steder i Kunar-provinsen i 2017.

I juni hevdet amerikanske myndigheter at lederen for Daesh, emir Abu Sayed, var drept i et luftangrep i Watapur-distriktet. I august skal kommandant Abdul Rahman, som var den mest sannsynlige erstatteren, ha blitt drept i Dara-e Pech-distriktet i et liknede angrep. Andre toppledere i Daesh skal også være drept (Roggio 2017c).

UNAMA holder Daesh ansvarlig for nedbrenning av en mobil klinikk i Chapadara-distriktet (UNAMA & OHCHR 2017, s. 47). Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2017) er det videre meldt om brannstiftelse på to skoler, én i distriktet Watapur og én i distriktet Dara-e Pech.

Det går mange rykter om tilstedeværelse av Daesh i Kunar-provinsen. Gruppens aktiviteter skal for det meste være avgrenset til propaganda og rekruttering, og handlingsrommet er avgrenset til rurale områder i distriktene Dar-e Pesh, Chapadara, Nurgal og Shigal (wa Sheltan). Det skal være en slags uformell buffersone mellom de rurale områdene der Daesh har tilstedeværelse og befolkningssentrene i provinsen; i buffersonen er det tilstedeværelse av både Taliban og ANSF (internasjonal kilde, e-post 2017).

5.3 SIVILE OFRE SOM FØLGE AV KONFLIKTRELATERT VOLD

I første halvdel av 2017 har UNAMA registrert 100 sivile ofre (34 drepte og 66 skadde) i Kunar-provinsen. Dette var en 47 prosents nedgang i antall ofre sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Bakkekamper utgjorde hovedårsaken til sivile ofre, deretter fulgte målrettede drap og etterlatte udetonerte eksplosiver (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73).

Opprørsstyrkene benytter målrettede drap som angrepsmetode. Eksempelvis ble to lokale sjåførere bortført i februar 2017, og ble funnet drept ved hovedveien i Bar Kunar-distriktet i mai 2017 (UNAMA & OHCHR 2017, s. 44). Videre angrep Taliban Kunars guvernør og provinsens politisjef på veien 14 kilometer nord for provinshovedstaden Asadabad i februar 2017. Begge overlevde (Pajhwok 2017).

Sammenliknet med samme periode i 2016, registrerte UNAMA i første halvdel av 2017 en økning på seks prosent i sivile ofre på landsbasis, forårsaket av etterlatte udetonerte eksplosiver. Barn utgjør majoriteten av de sivile ofrene. Kunar var blant de åtte provinsene som hadde det høyeste antallet sikkerhetshendelser forårsaket av etterlatte udetonerte eksplosiver (UNAMA & OHCHR 2017, s. 20, 72-73).

Det ble i første halvdel av 2017 registrert 13 sivile ofre (syv drepte og seks skadde) som følge av raketangrep fra pakistansk side av grensen. Blant ofrene var to søsken på henholdsvis syv og ti år som ble drept i hjemmet sitt i Khas Kunar-distriktet i februar 2017. Slike raketangrep over grensene til distriktene Khas Kunar og Lapur i Kunar-provinsen, førte til at 400 familier ble fordrevet fra hjemmene sine, i tillegg til ødeleggelse av minst 15 hjem og nedbrenning av et skogsområde. Pakistanske militærstyrker skjøt og drepte også en gjeter nær grensen i Nari-distriktet i Kunar-provinsen (UNAMA & OHCHR 2017, s. 22). Politisjefen i Kunar (som sitert i Salarzai

2017a) opplyste i mars 2017 at pakistanske styrker hadde avfyrt raketter inn i distriktene Dangam, Sarkani og Khas Kunar i det østlige Kunar.

5.4 RETURNERTE OG INTERNT FORDREVNE

UNHCR (2017) opplyser at organisasjonen har assistert 1205 frivillige returnerte til Kunar-provinsen i perioden fra 1. januar til 31. august 2017.

Ifølge OCHA (2017) ble 5935 personer fordrevet fra sine hjem i Kunar-provinsen (*Province of Origin*) i perioden fra 1. januar 2017 til og med 27. august. Samtidig ble det registrert at 5942 internt fordrevne tok opphold i provinsen (*Province of Displacement*).

De fleste personer som ble fordrevet i den nevnte perioden, var fra Khas Kunar-distriktet (2874 personer), Sarkani-distriktet (2042 personer), Watapur (209) og Dara-e Pech-distriktet (177 personer) (OCHA 2017).

Av de internt fordrevne som har bosatt seg i provinsen, har 3604 personer tatt opphold i Khas-Kunar-distriktet, 1223 i Sarkani-distriktet og 456 i Asadabad-distriktet. 84 personer fra Kunar-provinsen bosatte seg i perioden i Behsud-distriktet i Nangarhar-provinsen (OCHA 2017).

6. LAGHMAN

Tradisjonelt har opprørsgruppene i Laghman-provinsen stått sterkt, i likhet med regionen for øvrig. Etter tilbaketrekkingen av ISAF (International Security Assistance Force) ble nærværet av opprørere ytterligere forsterket. I de siste årene er det imidlertid i all hovedsak Taliban som utgjør opprøret i Laghman (Landinfo 2016c). I motsetning til de øvrige provinsene i den østlige regionen, har det ikke blitt rapportert om tilstedeværelse eller aktivitet fra Daesh i Laghman så langt i 2017.

6.1 KONFLIKTMØNSTER OG KONFLIKTNIVÅ

Konfliktmønsteret i Laghman følger i stor grad situasjonen som beskrevet av Landinfo (2016c) i oktober 2016. Majoriteten av de registrerte sikkerhetshendelsene i provinsen, har inntruffet i Mehtarlam-distriktet, deretter følger distriktene Alishang og Alingar. Det rapporteres om luftangrep også i Laghman, men på et mye lavere nivå enn i naboprovinsen Nangarhar. Laghman er én av provinsene som FNs generalsekretær påpeker at har særlig Taliban-aktivitet (UN Secretary-General 2017b, s. 4). De aller fleste opprørsinitierte sikkerhetshendelsene dreier seg om direkte angrep mot afghanske sikkerhetsstyrker.

Opprørsaktiviteten i provinsen skal ha vært relativt høy i årets første måneder. Eksempelvis angrep Taliban Mehtarlam by i mars 2017, og tok midlertidig kontroll over flere kontrollposter. Det var væpnede sammenstøt over flere dager. Afghanske sikkerhetsstyrker gikk til motangrep og Taliban trakk seg ut av kampområdene. I midten av mai gjennomførte ANSF operasjoner i Mehtarlam-distriktet, nær veien mellom Metharlam og Alingar. Det var kraftige kamper mellom ANSF og opprørere nord for byen, deriblant luftangrep, og ANSF skal ha vunnet terreng. Opprørerne har

benyttet veibomber i Mehtarlam byområde, hvilket viser at de også kan bevege seg innad i byen (Yaad 2017; Zafiri 2017k; internasjonal kilde, e-post 2017).

I slutten av mai og juni sank antallet rapporterte sikkerhetshendelser, antagelig som følge av Ramadan, samt en lokal og uformell våpenhvileavtale i forbindelse med innhøsting i Alingar-distriktet. Denne situasjonen var gjeldende til slutten av juni, hvorpå opprørsaktiviteten igjen økte. I juli gjennomførte opprørerne angrep i distriktene Alishang, Alingar og Dawlatshah, men det skal imidlertid ikke ha vært noen reel fare for at distriktssentrene skulle falle (Kheteb 2017; internasjonal kilde, e-post 2017).

Veisikkerheten i provinsen har i første halvdel av 2017, som i 2016, vært en særlig utfordring. Svært mye av opprørsaktiviteten og afghanske sikkerhetsmyndigheters aksjoner er knyttet til veiene, spesielt langs veistrekningene fra distriktet Mehtarlam nordover til distriktene Alishang og Alingar. Opprørerne angriper regelmessig politiets og sikkerhetsmyndighetenes kontrollposter langs veien, i tillegg til sikkerhetsstyrkenes patruljer langs veistrekningene (internasjonal kilde, e-post 2017).

Så langt i 2017, kan det se ut til at opprørerne har satt opp flere illegale veisperringer enn samme periode i 2016, og igjen har veiene mellom Mehtarlam by og distriktene Alishang og Alingar vært særlig utsatt. I mars angrep eksempelvis opprørere flere av sikkerhetsstyrkenes kontrollposter i distriktene Alishang og Alingar, angivelig for å sette opp illegale veisperringer. Sikkerhetsstyrkene tvang opprørerne tilbake, blant annet ved bruk av luftangrep (Baidar 2017b). Vanligvis setter opprørerne opp de illegale veisperringene enten tidlig om morgenen eller på ettermiddagen, og søker etter ansatte innen statsforvaltningen/sikkerhetsstyrkene som er på vei på til eller fra jobb. Enkelte av de rapporterte illegale veisperringene i 2017, har imidlertid vært satt opp mellom kl. 11-15 – et tidspunkt som normalt blir ansett for å være det sikreste tidspunktet for sivil ferdsel langs veiene i Afghanistan (internasjonal kilde, e-post 2017).

Luftangrep i Laghman er ofte rettet mot opprørsposisjoner langs veinettet, hvilket kan bidra til at sivile som ferdes langs veinettet rammes.

Hovedveien mellom Kabul og Jalalabad går gjennom distriktet Qaraghayi, sør i provinsen. Afghanske sikkerhetsstyrker prioriterer denne veien høyt, og veien er sikrere enn veiene mellom Mehtarlam og distriktene Alishang og Alingar. Det registreres imidlertid også opprørsangrep her, som regel direkte angrep mot afghanske sikkerhetsstyrker. Eksempelvis hevdes det på hjemmesiden til Taliban, Voice of Jihad, at Taliban gjennomførte et angrep mot en konvoi langs denne veien den 7. september, hvorpå afghanske sikkerhetsstyrker svarte med et luftangrep (Islamic Emirate of Afghanistan 2017).

6.2 SIVILE TAP SOM FØLGE AV KONFLIKTRELATERT VOLD

I første halvdel av 2017 har UNAMA registrert 210 sivile ofre (53 drepte og 157 skadde) for konfliktrelatert vold. Dette er en 58 prosents økning i antall ofre sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Laghman-provinsen har det åttende høyeste antallet sivile ofre i Afghanistan.¹⁵ Bakkekamper utgjør hovedårsaken til at

¹⁵ Provinsene Kabul, Helmand, Kandahar, Nangarhar, Uruzgan, Faryab og Herat har høyere antall registrerte sivile ofre i første halvdel av 2017 enn Laghman (UNAMA & OHCHR 2017, s. 5, 72-73).

sivile drepes og skades i Laghman-provinsen, deretter følger IEDer og målrettede drap (UNAMA & OCHA 2017, s. 73).

På landsbasis har det vært en generell nedgang i sivile ofre forårsaket av bakkekamper. I Laghman har det derimot blitt registrert en økning i sivile ofre som følge av bakkekamper i første halvår 2017, sammenliknet med tilsvarende periode i 2016.¹⁶ UNAMA viser til at det økte antallet sivile ofre for bakkekamper, skyldtes økt styrke og tilstedeværelse fra opprørernes side, samt intensivering av kampene (UNAMA & OHCHR 2017, s. 24). Laghman var også blant provinsene som i første halvdel av 2017, opplevde en økning i antall ofre som følge av indirekte ild fra våpen og/eller eksplosive våpen brukt under bakkekamper (UNAMA & OHCHR 2017, s. 26).¹⁷

Antallet sivile ofre som følge av IED-detonasjoner, økte på landsbasis med to prosent i første halvår av 2017 sammenliknet med samme periode i 2016. I Laghman-provinsen angriper også opprørerne med bruk av IEDer. I juni ble eksempelvis fire sivile drept av en veibombe i Alingar-distriktet (Bidar & Zafiri 2017).

Opprørere bruker også målrettede drap som angrepsmetode. I mars ble tidligere medlem av provinsrådet og rådgiver til guvernøren, Qari Roohullah Faizan, angivelig skutt og drept i et målrettet angrep (Baidar 2017c). Sivile kan også bli tilfeldig rammet, fordi de oppholder seg på feil sted til feil tid, når opprørere gjennomfører slike angrep. I første halvdel av 2017 dokumenterte UNAMA 89 sivile ofre (32 drepte og 57 skadde) på landsbasis som følge av målrettede angrep mot afghanske myndigheter og sikkerhetsstyrker. I februar 2017, i Alingar-distriktet, ble en mann drept, i tillegg til at en mann og en gutt ble såret, da opprørere åpnet ild mot et kjøretøy for å drepe to offiserer i den afghanske hæren (Afghan National Army/ANA). De to offiserene kom uskadd fra hendelsen (UNAMA & OHCHR 2017, s. 42).

Sivile har blitt drept eller skadet som følge av politiets respons mot opprørsinitierte angrep som hovedsakelig har vært rettet mot politiets kontrollposter. På landsbasis har det i perioden blitt registrert 24 sivile ofre (seks drepte og 18 skadde), hvorav majoriteten er registrert i den østlige regionen. Flertallet av hendelsene fant sted i Laghman-provinsen der to sivile ble drept, og syv såret, mens i Nangarhar ble én drept og tre såret (UNAMA & OHCHR 2017, s. 59).

6.2.1 Metharlam-distriktet

UNAMA (2017, s. 25) har dokumentert en økning i antallet sivile ofre som følge av bakkekamper mellom afghanske sikkerhetsstyrker og opprørere i Mehtarlam-distriktet. Det ble registrert 125 sivile ofre (28 drepte og 97 skadde) i første halvår av 2017, mens tilsvarende tall for 2016 var 41 (fem drepte og 36 skadde).

Ifølge UNAMA ble majoriteten drept (20 personer) og skadd (67 personer) som følge av indirekte ild fra våpen og/eller eksplosive våpen brukt i bakkekampene, hvilket tilsier en økning fra tilsvarende periode i 2016. I mai 2017 ble to kvinner og en 15 år gammel jente drept i kamper, da granater fra ANSFs bombekastere traff et hus, mens

¹⁶ I første halvår av 2017 ble det registrert 156 sivile ofre (34 drepte og 122 skadde) som følge av bakkekamper i Laghman, mens tilsvarende tall for 2016 var 70 sivile ofre (12 drepte og 58 skadde) (UNAMA & OHCHR 2017, s. 24).

¹⁷ I Laghman-provinsen ble 93 sivile ofre for disse våpnene (20 drepte og 73 skadde). Tilsvarende tall for de første seks månedene i 2016 var 45 ofre (fire drepte og 41 skadde) (UNAMA & OHCHR 2017, s. 26).

en tilsvarende utskyting fra opprørsgruppene side, medførte syv skadde i samme område (UNAMA & OHCHR 2017, s. 25). En skole i provinshovedstaden Mehtarlam by ble i februar 2017 rammet av et rakettangrep fra en nærliggende base tilhørende den afghanske hæren. To gutter ble drept, og åtte ble såret (UNAMA & OHCHR 2017, s. 23). Ifølge nyhetsmediet Pajhwok (Baidar 2017a) var det uklart hvem som hadde avfyrt raketten.

I april 2017 intensiverte Taliban angrepene på afghanske sikkerhetsstyrkers kontrollposter langs veien mellom distriktene Alingar og Alishang inn til Mehtarlam by. Som svar gjennomførte ANSF klareringsoperasjoner i mai. Hendelsene bidro til det økte antallet sivile ofre i Metharlam-distriktet i første halvår 2017 (UNAMA & OHCHR 2017, s. 25).¹⁸

Opprørerne benytter IEDer som angrepsmetode i Mehtarlam by. I februar skal et angrep som i utgangspunktet var rettet mot politiet ha feilet, og 12 sivile ble drept da en magnetisk bombe eksploderte (Afghan Online Press 2016). Den 6. september 2017 ble også to sivile drept av en veibombe i utkanten av Mehtarlam by (Zarifi 2017k).

I mai 2017 eksploderte en gjenstand som var blitt liggende fra tidligere krigshandlinger i Mehtarlam by. Fem gutter mellom fem og ni år ble drept under lek (UNAMA & OHCHR 2017, s. 19-20).

6.3 RETURNERTE OG INTERNT FORDREVNE

UNHCR (2017) opplyser at organisasjonen har assistert 1236 frivillige returnerte til Laghman-provinsen i perioden fra 1. januar til 31. august 2017.

Ifølge OCHA (2017) ble 2935 personer fordrevet fra hjemmene sine i Laghman-provinsen (*Province of Origin*) i perioden fra 1. januar 2017 til og med 27. august 2017. Samtidig ble det registrert 2762 internt fordrevne som tok opphold i provinsen (*Province of Displacement*).

De fleste ble i den nevnte perioden internt fordrevet fra Metharlam-distriktet med 2083 personer, Alishang-distriktet med 606 personer og Alingar-distriktet med 176 personer (OCHA 2017).

Av de internt fordrevne som har bosatt seg i provinsen, hadde 2755 personer tatt opphold i Metharlam-distriktet. 83 personer, alle fra Alishang-distriktet, tok opphold i Kabul-provinsen (OCHA 2017).

7. NURISTAN

Geografisk er Nuristan-provinsen avskåret fra resten av Afghanistan. Hoveddelen av provinsen ligger i de sørlige delene av fjellkjeden Hindu-Kush. Høye fjell samt trange og dype daler, gjør Nuristan svært vanskelig tilgjengelig. Analytiker Fabrizio Foschini (2011, s. 4) ved Afghanistan Analysts Network beskrev allerede i 2011 provinsen som

¹⁸ Ifølge UNAMA ble 48 sivile ofre for opprørsgruppene; elleve drept og 37 skadde, mens 44 sivile; 13 drept og 37 skadde, ble ofre for styrker lojale til myndighetene. UNAMA kunne ikke identifisere hvem som var ansvarlig for 33 sivile ofre; fire drept og 29 skadde (UNAMA & OHCHR 2017, s. 25).

et «mareritt» for afghanske og internasjonale styrkers gjennomføring av både bakke- og luftoperasjoner. Infrastrukturen og veinettet i provinsen er begrenset. Det rapporteres at fem av provinsens åtte distrikter – de vestlige Barg-e-Matal, Kamdesh, Duab, Mandol og Nurgram – ikke har veiforbindelse med provinshovedstaden Poruns. For å komme til provinshovedstaden, må befolkningen i disse distriktene reise gjennom naboprovinsene Kunar og Laghman (Zarifi 2017g).

Nuristan-provinsen har i lang tid vært ustabil, og allerede i 2013 hevdet den daværende politisjefen i provinsen (som sitert i BBC News 2013) at fire av provinsens åtte distrikter sto i fare for å falle til opprørerne, og at sikkerhetshendelser regelmessig ble registrert i distriktene Barg-e-Matal, Duab, Kamdesh og Waygal.

Afghanske myndigheters posisjon i Nuristan har tradisjonelt vært svak. Tidligere har flere utenlandske opprørsgrupperinger, som Al Qaida og Lashkar-e-Taliban, samt lokale grupper med tilknytning til både til Hezb-e-Islami og Taliban, blitt rapportert å være tilstede (Roggio 2015; Foschini 2012). Den dominerende opprørsgruppen er nå Taliban.

Distriktet Mandol skal være under kontroll av Taliban. Etter Taliban-regimets fall i 2001, var afghanske myndigheter til stede i distriktet i kun ett år. De siste 16 årene har afghanske myndigheter «styrt» distriktet administrativt fra nabo-distriktet Nurgram. Det er ingen veiforbindelse mellom Mandol og provinshovedstaden Poruns. Mandol skal også mangle telekommunikasjon (Zarifi 2017i, internasjonal kilde, e-post 2017).

7.1 KONFLIKTMØNSTER OG KONFLIKTNIVÅ

Taliban er den dominerende opprørsgruppen i Nuristan-provinsen. Samtidig rapporteres det om tilstedeværelse av Daesh. Ifølge Mielke og Miszak (2017, s. 22 og 42), skal Daesh ha bygget opp sin støtte rundt Taliban-kommandanter som har brutt med Taliban, og ved årsskiftet 2015/ 2016, skal Daesh ha fått innpass i distriktene Waygal og Barg-e-Matal. Ifølge Mielke og Miszak har det foreligget rykter om at en Daesh-orientert radiokanal har hatt sendinger i distriktet Nurgram, men dette er ikke bekreftet. Det er ikke registrert Daesh-initierte sikkerhetshendelser i Nuristan-provinsen i de første syv månedene av 2017.

I henhold til en internasjonal kilde (e-post 2017) er tilstedeværelsen av Daesh i Nuristan-provinsen begrenset til en enslig kommandant i Waygal-distriktet, som har tette bånd til opprørere med Daesh-sympatier i Kunar-provinsen. Kommandantens menn skal i all hovedsak være familiemedlemmer. Kommandanten skiftet side fra Taliban til Daesh sent i 2016 eller i begynnelsen av 2017, etter en uoverensstemmelse. I juni 2017 skal Taliban ha angrepet kommandantens hjem i Waygal-distriktet, og det kom til sammenstøt mellom partene. Kommandanten rømte fra området, og hans nåværende tilholdssted er ukjent.

Afghanske myndigheter har hatt en begrenset posisjon i Nuristan-provinsen. Opprørerne har stor bevegelsesfrihet i hele provinsen, og konfliktmønsteret kjennetegnes ved at opprørere i all hovedsak angriper afghanske sikkerhetsstyrkers posisjoner og kontrollposter. Sammenliknet med øvrige provinser i regionen, har konfliktintensiteten tradisjonelt vært forholdsvis lav. Konfliktnivået preges av sesongmessige variasjoner som følger årstidene. Opprørsaktiviteten øker gradvis om våren og sommeren, og synker som regel etter sommeren (Zafiri 2017b; internasjonal kilde, e-post 2017).

Antall sikkerhetshendelser i de første syv månedene av 2017 var signifikant lavere i Nuristan-provinsen enn i de øvrige provinsene i regionen. Det rapporteres om opprørsinitierte sikkerhetshendelser i majoriteten av provinsens åtte distrikter; Barg-e-Matal, Duab, Kamdesh, Nurgaram, Wama og Waygal. I 2017 har det vært angrep mot distriktssentrene i Barg-e-Matal, Duab, Kamdesh og Waygal. Distriktene Bar-e-Matal, Kamdesh og Waygal anses som omstridte. Det største antallet sikkerhetshendelser i provinsen har blitt registrert i Waygal-distriktet, mens det i distriktene Mandol og Poruns ikke er registrert sikkerhetshendelser (Zarifi 2017h, f; internasjonal kilde, e-post 2017).

Tidligere år har opprørere flere ganger angrepet distriktssenteret i Duab, og i 2014 hadde opprørere kontroll over distriktssenteret i en kort periode. Afghanske myndigheter står svakt i distriktet, men sikkerhetsstyrkene er til stede i selve distriktssenteret. Områder utenfor distriktssenteret har derimot i lang tid vært under opprørernes kontroll. Tidlig i 2017 omringet opprørerne distriktssenteret. I et forsøk på å beleire det, blokkerte opprørerne veien mellom distriktet Nurgaram og Duab distriktssenter, som et ledd i å hindre forsyninger til ANSF. Opprørerne i Duab har både tatt i bruk IEDer langs veiene og satt opp illegale veisperringer, hvilket også har rammet den sivile ferdselen langs veien. Som svar på opprørsaktiviteten, gikk internasjonale styrker i april 2017 til luftangrep mot opprørsposisjoner i distriktet (internasjonal kilde, e-post 2017).

Fra april 2017 var det en økning i konfliktnivået i Waygal-distriktet. Opprørerne angrep afghanske sikkerhetsstyrkers kontrollposter, og det ble rapportert om sammenstøt mellom partene. Befolkningen i distriktet hevdet (som sitert i Zarifi 2017f) at opprørerne hadde beleiret distriktet. Det ble videre meldt at opprørerne forsøkte å ta kontroll over distriktssenteret, men at afghanske sikkerhetsstyrker gjorde motstand.

I september ble det meldt om et stort Taliban-angrep i distriktet Barg-e-Matal, der mer enn 300 talibanere skal ha deltatt. Afghanske luftstyrker gjennomførte luftoperasjoner, og opprørerne skal ha blitt påført store skader. Talibans talsmann, Zabihullah Mujahid (som sitert i Zarifi 2017g), hevdet at kampene i distriktet har fortsatt og at distriktet har vært under beleiring.

7.2 SIVILE OFRE SOM FØLGE AV KONFLIKTRELATERT VOLD

I første halvdel av 2017 har UNAMA registrert 15 sivile ofre (3 drepte og 12 skadde) i Nuristan-provinsen. Dette er en 25 prosent økning i antall ofre sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Provinsen har det minste antallet sivile ofre sammenliknet med øvrige provinser i den østlige regionen, og Nuristan er den provinsen i Afghanistan med det tredje laveste antallet sivile ofre i første halvdel av 2017. Det er kun provinsene Bamyan og Panjshir som har registrert et lavere antall (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73).

Ifølge UNAMAs registreringer er bakkekamper hovedårsaken til at sivile drepes og skades i Nuristan (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73).

7.3 INTERNT FORDREVNE

Ifølge OCHA (2017) ble 473 personer fordrevet fra hjemmene sine i Nuristan (*Province of Origin*) i perioden fra 1. januar 2017 til og med 27. august 2017. Samtidig

ble det registrert 284 internt fordrevne som tok opphold i provinsen (*Province of Displacement*).

De fleste – 251 personer – var blitt fordrevet fra Waygal-distriktet, 111 fra Kamdesh-distriktet og 63 fra Mandol-distriktet (OCHA 2017).

Av de internt fordrevne som har bosatt seg i provinsen, tok 246 personer opphold i provinshovedstaden i Parun-distriktet, og 23 personer tok opphold i Waygal-distriktet. 63 personer fra Mandol-distriktet tok opphold i to distrikter i Panjshir-provinsen, og 119 personer fra Waygal-distriktet tok opphold i Kabul-distriktet (OCHA 2017).

8. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Afghan Online Press (2016, 2. februar). Security News Summary – February 2, 2016. *Afghan Online Press*. Tilgjengelig fra <http://www.aopnews.com/taliban/security-news-summary-february-2-2016/> [lastet ned 21. september 2017]
- BBC News (2013, 20. mars). Afghanistan's Nuristan province 'at mercy of the Taliban'. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.com/news/world-asia-21035695> [lastet ned 20. september 2017]
- BBC News (2017, 2. august). Herat mosque blast: IS says it was behind Afghanistan attack. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.com/news/world-asia-40802572> [lastet ned 25. september 2017]
- Baidar, O. (2017a, 25. februar) 10 students suffer casualties as rocket hits school in Laghman. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/02/25/10-students-suffer-casualties-rocket-hits-school-laghman> [lastet ned 1. september 2017]
- Baidar, O. (2017b, 2. mars). Taliban bid to capture Laghman areas foiled, 21 killed. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/03/02/taliban-bid-capture-laghman-areas-foiled-21-killed> [lastet ned 21. september 2017]
- Baidar, O. (2017c, 22. mars). Ex- member of Laghman PC succumbs to injuries. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/03/22/ex-member-laghman-pc-succumbs-injuries> [lastet ned 21. september 2017]
- Bidar, O. & Zarifi, Y. (2017, 16. mai). 4 civilians killed in Laghman, Nangarhar incidents. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/05/16/4-civilians-killed-laghman-nangarhar-incidents> [lastet ned 1. september 2017]
- CSO, dvs. Central Statistics Organisation (2015/2016). *Statistical yearbook 2016/2017 – Population*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://cso.gov.af/en/page/1500/4722/2016-17> [lastet ned 16. august 2017]
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2016, januar). *Afghanistan Security Situation*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASO-COI-Afghanistan_Security_Situation-BZ0416001ENN_FV1.pdf [lastet ned 17. august 2017]
- Foschini, F. (2011, 11. oktober). Nuristan in Fall. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/nuristan-in-fall/> [lastet ned 20. september 2017]
- Foschini, F. (2012, 2. juni). New Battles and Old Wants in Nuristan. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/new-battles-and-old-wants-in-nuristan/> [lastet ned 20. september 2017]
- Giustozzi, A. (2008). *Koran, Kalashnikov and Laptop*. The Neo-Taliban Insurgency in Afghanistan. London: Hurst and Company.
- Giustozzi, A. (2017, 23. august). *Report Afghanistan: Taliban's organization and structure*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3589/1/3589_1.pdf [lastet ned 2. oktober 2017]
- Gopal, A. (2014). *No Good Men Among the Living*. New York: Metropolitan Books.
- IOM, dvs. International Organization of Migration (2017, 10. juni). *Return of Undocumented Afghans – Weekly Situation Report (4-10 June 2017)*. Kabul: IOM. Tilgjengelig via <http://reliefweb.int/report/afghanistan/return-undocumented-afghans-weekly-situation-report-4-10-june-2017> [lastet ned 8. september 2017]

- Islamic Emirate of Afghanistan (2017, 7. september). 2 killed, 4 hurt in Laghman province. *Islamic Emirate of Afghanistan*. Tilgjengelig fra <https://alemarah-english.com/?p=19477> [lastet ned 28. september 2017]
- Kakar, J. H. (2017, 3. mai). Hekmatyar to arrive in Kabul on Thursday. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/05/03/hekmatyar-arrive-kabul-thursday> [lastet ned 21. september 2017]
- Khetab, M. H. (2017, 26. mai). Door to peace talks open in Ramadan: Naeemi. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/05/26/door-peace-talks-open-ramadan-naeemi> [lastet ned 21. september 2017]
- Landinfo (2013, 8. mars). *Pakistan/Afghanistan: Afghanske borgere i Pakistan*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/2323/1/2323_1.pdf [lastet ned 29. september 2017]
- Landinfo (2015, 27. januar). *Respons Afghanistan: Ajristan-distriktet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3062/1/3062_1.pdf [lastet ned 24. august 2017]
- Landinfo (2016a, 13. oktober). *Temanotat Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3442/1/3442_1.pdf [lastet ned 17. august 2017]
- Landinfo (2016b, 19. oktober). *Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3445/1/3445_1.pdf [lastet ned 17. august 2017]
- Landinfo (2016c, 25. oktober). *Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Laghman*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3445/1/3445_1.pdf [lastet ned 17. august 2017]
- Landinfo (2017, 29. juni). *Temanotat Afghanistan: Rekruttering til Taliban*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3579/1/3579_1.pdf [lastet ned 24. august 2017]
- Lifos (2017, 16. juni). *Lägesanalys: Afghanistan (version 1.0)*. Norrköping: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39692> [lastet ned 8. september 2017]
- Mielke, K. & Miszak, N. (2017). *Making sense of Daesh in Afghanistan. A Social movement perspective*. Bonn: Bonn International Center for Conversion (BICC). Tilgjengelig fra https://www.bicc.de/uploads/tx_bicctools/BICC_Working_Paper_6_2017.pdf [lastet ned 28. august 2017]
- MRRD, dvs. Ministry of Rural Rehabilitation and Development (u.å.a.). *Kunar Provincial Profile*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://web.archive.org/web/20101007181852/http://www.mrrd.gov.af/nabdp/Provincial%20Profiles/Kunar%20PDP%20Provincial%20profile.pdf> [lastet ned 27. september 2017]
- MRRD (u.å.b.). *Nangarhar Provincial Profile*. Tilgjengelig fra <http://aredp-mrrd.gov.af/eng/publications/2015-06-10-05-43-48/nangarhar-profile> [lastet ned 27. september 2017]
- OCHA, dvs. UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2014, januar). *Afghanistan Administrative Divisions*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/afg_administrative_divisions_201401JAN02_A0_low_res.pdf [lastet ned 16. august 2017]
- OCHA (2015, 26. august). *Afghanistan: Population Estimate for 2015*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/afg_mm_population_aug_2015_a3.pdf [lastet ned 24. august 2017]
- OCHA (2017). *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 August 2017)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> [lastet ned 31. august 2017]

Dette er et interaktivt kart. Landinfo hentet ut informasjon 27. august 2017.

- Osman, B. (2016a, 22. juni). Taleban in Transition 2: Who is in charge now? *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/taleban-in-transition-2-who-is-in-charge-of-the-taleban/> [lastet ned 23. august 2017]
- Osman, B. (2016b, 27 juli). The Islamic State in 'Khorasan': How it began and where it stands now in Nangarhar. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-islamic-state-in-khorasan-how-it-began-and-where-it-stands-now-in-nangarhar/> [lastet ned 20. september 2017]
- Osman, B. (2016c, 27. september). Decent into chaos: Why did Nangarhar turn into an IS hub? *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/descent-into-chaos-why-did-nangarhar-turn-into-an-is-hub/> [lastet ned 17. august 2017]
- Osman, B. (2017a, 9. mai). The Wrong Enemy in Afghanistan. *New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/2017/05/09/opinion/the-wrong-enemy-in-afghanistan.html?mcubz=3> [lastet ned 21. september 2017]
- Osman, B. (2017b, 23. mai). The Battle for Mamand: ISKP under strain, but not yet defeated. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-battle-for-mamand-iskp-under-strain-but-not-yet-defeated/> [lastet ned 25. august 2017]
- Osman, B. (2017c, 23. juli). Another ISKP leader "dead": Where is the group headed after losing so many amirs? *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/another-iskp-leader-dead-where-is-the-group-headed-after-losing-so-many-amirs/> [lastet ned 21. september 2017]
- Muzhary, F. (2017, 12. mai). Resettling Nearly Half a Million Afghans in Nangarhar: The consequences of the mass return of refugees *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/resettling-nearly-half-a-million-afghans-in-nangrahar-the-consequences-of-the-mass-return-of-refugees/> [lastet ned 7. september 2017]
- Pajhwok (u.d.). Background profile of Laghman province. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.elections.pajhwok.com/en/content/background-profile-laghman-province> [lastet ned 16. august 2016]
- Pajhwok (2017, 5. februar). Kunar governor survives Taliban ambush. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/02/05/kunar-governor-survives-taliban-ambush> [lastet ned 1. september 2017]
- REACH (2017, 31. januar). *Nangarhar Informal Settlement Profiling*. Kabul: REACH. Tilgjengelig fra http://www.reachresourcecentre.info/system/files/resource-documents/reach_afg_factsheet_nangarhar_informal_settlement_booklet_january2017_1.pdf [lastet ned 11. september 2017]
- Roggio, B. (2015, 1. desember). Taliban claims hundreds of military personnel, government officials defect in Nuristan. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra <https://www.longwarjournal.org/archives/2015/12/taliban-claims-hundreds-of-military-personnel-government-officials-defect-in-nuristan.php> [lastet ned 20. september 2017]
- Roggio, B. (2017a, 18. mai). Afghan forces, Taliban battle for control of Kunar. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra <https://www.longwarjournal.org/archives/2017/05/afghan-forces-taliban-battle-for-control-of-kunar.php> [lastet ned 21. september 2017]
- Roggio, B. (2017b, 1. august). Taliban control of Afghan districts remains 'unchanged,' according to SIGAR. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/08/taliban-control-of-afghan-districts-remains-unchanged-according-sigar.php> [lastet ned 24. august 2017]
- Roggio, B. (2017c, 13. august). US military kills Islamic State Khorasan province leader in Kunar. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/08/us-military-kills-islamic-state-khorasan-province-leader-in-kunar.php> [lastet ned 25. august 2017]
- Roggio, B. (2017d, 2. september). Taliban video documents takeover of district center in Kunar. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/09/taliban-video-documents-takeover-of-district-center-in-kunar.php> [lastet ned 7. september 2017]

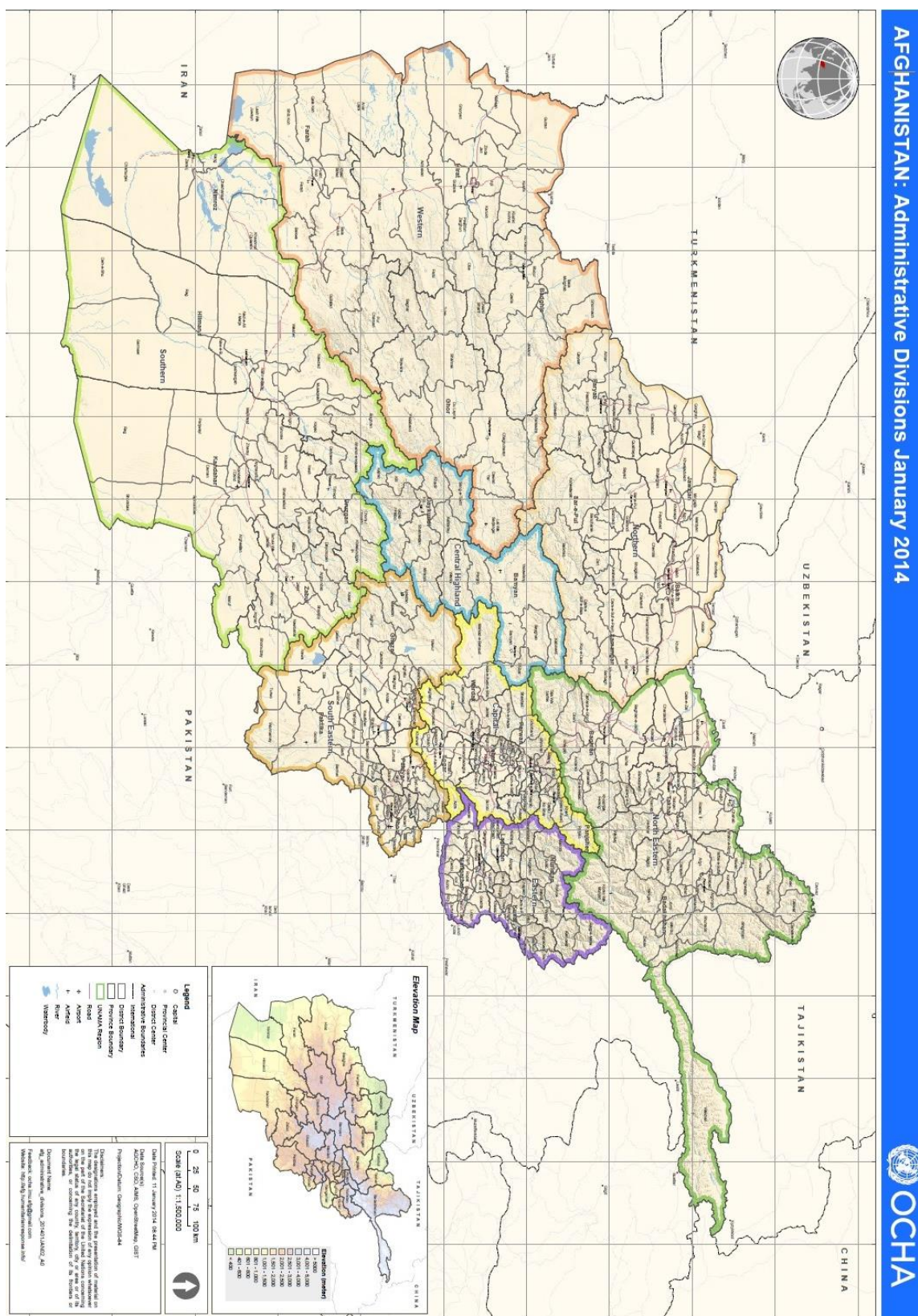
- Salarzai, K. W. (2017a, 8. mars). Pakistan has fired 124 rockets into Kunar: Police. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/03/08/pakistan-has-fired-124-rockets-kunar-police-0> [lastet ned 1. september 2017]
- Salarzai, K. W. (2017b, 5. juli). Hundreds of Daesh rebels emerge in Kunar: Police chief. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/07/05/hundreds-daesh-rebels-emerge-kunar-police-chief> [lastet ned 21. september 2107]
- SIGAR, dvs. Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (2017, 30. juli). *Quarterly report to the United State Congress*. Washington D.C.: SIGAR. Tilgjengelig fra <https://sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2017-07-30qr.pdf> [lastet ned 24. august 2017]
- TOLONews (u.d.). Afghanistan Elections Provincial Profile Kunar. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://elections.tolnews.com/kunar> [lastet ned 16. august 2017]
- TOLONews (2017, 10 april). 250 Daesh Militants killed in Hamza Operation. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolnews.com/node/41496> [lastet ned 25. August 2017] UNAMA & OHCHR (2017, juli). *Afghanistan. Protection of Civilians in Armed Conflict. Midyear report 2017*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports> [lastet ned 17. august 2017]
- UNHCR (2017, 7. september). *Afghanistan: Assisted Voluntary Repatriation Return by Province of Destination - 01 January - 31 August 2017*. Kabul: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/map/afghanistan/afghanistan-assisted-voluntary-repatriation-return-province-destination-01-january> [lastet ned 20. september 2017]
- UN Secretary-General (2017a, 3. mars 2017). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN. Tilgjengelig fra http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_189.pdf [lastet ned 6. september 2017]
- UN Secretary-General (2017b, 15. juni). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN. Tilgjengelig fra http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_508.pdf [lastet ned 25. august 2017]
- UN Secretary-General (2017c, 15. september). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN General Assembly. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_21_sept_2017.pdf [lastet ned 22. september 2017]
- Zafiri, Y. (2017a, 11. januar). Nangarhar blasts leave policeman dead, 9 students hurt. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/01/11/nangarhar-blasts-leave-policeman-dead-9-students-hurt> [lastet ned 1. september 2017]
- Zarifi, Y. (2017b, 24. januar). 'Insufficient' forces seen behind Nuristan unrest. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/01/24/%E2%80%98insufficient%E2%80%99-forces-seen-behind-nuristan-unrest> [lastet ned 20. september 2017]
- Zafiri, Y. (2017c, 25. februar). Daesh set free 42 kidnapped civilians in Nangarhar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajwok.com/en/2017/02/25/daesh-set-free-42-kidnapped-civilians-nangarhar> [lastet ned 1. september 2017]
- Zafari, Y. (2017d, 11. mars). Deash behead 3 kidnapped civilians in Nangarhar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/03/11/daesh-behead-3-kidnapped-civilians-nangarhar> [lastet ned 1. september 2017]
- Zafiri, Y. (2017e, 13. mars). Unexploded mortar kills 3 Nangarhar children. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/03/13/unexploded-mortar-kills-3-nangarhar-children> [lastet ned 1. september 2017]
- Zarifi, Y. (2017f, 7. mai). Residents panic as rebels mount attacks on Nuristran posts. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/05/07/residents-panic-rebels-mount-attacks-nuristran-posts> [lastet ned 20. september 2017]

- Zarifi, Y. (2017g, 20. august). 15 years on, no access road to 5 Nuristan districts. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/08/20/15-years-no-access-road-5-nuristan-districts> [lastet ned 20. september 2017]
- Zarifi, Y. (2017h, 23. august). Nuristan clash leaves 9 rebels, 2 police dead. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/08/23/nuristan-clash-leaves-9-rebels-2-police-dead> [lastet ned 20. september 2017]
- Zarifi, Y. (2017i, 26. august). After 16 years, Mandol district affairs still remotely run. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/08/26/after-16-years-mandol-district-affairs-still-remotely-run> [lastet ned 20. september 2017]
- Zafiri, Y. (2017j, 28. august). 140 militants killed in Nangarhar last month. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/08/28/140-militants-killed-nangarhar-last-month> [lastet ned 31. august 2017]
- Zafiri, Y. (2017k, 6. september). Roadside blast leaves 2 civilians dead in Laghman. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/09/06/roadside-blast-leaves-2-civilians-dead-laghman> [lastet ned 21. september 2017]
- Zarifi, Y. (2017l, 11. september). Afghan forces repulse massive Barg-i-Matal attack. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/09/11/afghan-forces-repulse-massive-barg-i-matal-attack> [lastet ned 20. september 2017]

Muntlige kilder

- FN-organisasjon, samtale i Kabul 19. april 2016.
- FN-organisasjon, samtale i Kabul 1. mai 2017.
- Internasjonal organisasjon, samtale i Kabul 30. april 2017.
- Internasjonal kilde. E-post 2017.
- Lokal journalist. Samtale i Kabul 17. april 2016.
- Lokal journalist. Samtale i Kabul april/mai 2017.

9. VEDLEGG: AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISIONS



Kilde: OCHA 2014